

naše stare drame izlazi pred mase, koje za našega dugog bujnog ljeta osvayaju i preobražavaju gradove južne Hrvatske, ispunjaju i oživljavaju stare trgove i crkve da vide i čuju bilo Hrvatske, jer narod nije narod samo po zemljopisnom području koje zauzimalje, nego i po zajedničkoj povijesti, po zajedničkoj povijesti jezika i po zajedničkoj želji da djeluje. Jezik nije jezik po sličnosti ili nesličnosti sa susjednim jezikom, nega po svojoj povijesti i književnosti.

Danas u doba sumraka prijašnjih nesklapnih jezičnih sporazuma i nesporazuma, u doba kad se otkriva ponor njihove ispraznosti i njihova tendencioznost hrvatsko glumište slično kao i u XVIII st. franjevačka propovijed postaje središte preporodnih izarivanja hrvatskog jezika, a Dubrovnik, taj salon Hrvatske, još jednom obećava da će otvoriti novo poglavlje hrvatskog jezika.

I. P.

M. AUCLAIR, PRVA ŽENA NAUČITELJICA CRKVE SV. TEREZIJA AVILSKA

Knjižica duhovnog života, svezak I

Nije potrebno govoriti o nedostatku ozbiljnih duhovnih djela u našoj literaturi. Ima tome više razloga, ali je činjenica.

Hrvatski Karmel je, svjestan toga, odlučio pokrenuti »*Knjižicu duhovnog života*« da tako pomogne svomemu narodu u duhovnomu području. I evo prvi plod te lijepe zamisli pruža svojim čitateljima s knjigom *Prva žena naučiteljica Crkve sv. Terezija Avilska*. Upravo s ovim djelom želi nam se predstaviti i naš hrvatski Karmel.

Djelo je prijevod s francuskoga. Poznata francuska spisateljica, Marcelle Auclair, vrlo vješto je izvela svoju zamisao da kroz životopis jedne osobe prikaže i njezinu, barem načelnu, nauku. I uspjela je zahvaljujući u prvom redu lakoći stila, smjслу za sistematski rad i, bez sumnje, svojoj duhovnoj izgrađenosti. Sve to omogućuje širi pristup čitateljstva djelu i životu sv. Terezije, prve žene — naučiteljice Crkve.

Naše hrvatsko izdanje sadrži značajan predgovor u kojemu nam, u kratkim potezima, o. Ladislav Marković OCD predstavlja ne toliko samo djelo koliko osobu i nauku velike Učiteljice duhovnoga života. Iza toga uvoda slijedi samo djelo koje je podijeljeno na pet dijelova sa završnim epilogom o osobama koje

su sudjelovale u povijesti sv. Terezije.

Čitajući ovu knjigu, pažljivi će čitatelj primijetiti kako se, počevši od Terezijina djetinjstva do njezine starosti, ljudski egoizam i slaboće isprepliću s Božjom milosti i kako svetost raste u plemenitoj duši. Susrestu se tako u ovoj knjizi, dakako, na svoj način, i profil samoga sebe. Tek onda, naime, kada je Terezija primijetila da postoji i vječno u prolaznom životu, opazila je, ponekana milošću i podržavana snagom čvrste volje, da »Njegovo Veličanstvo« ima druge namjere s njezinim životom. — Morala je postati majkom mnogih, sastati se s Bogom, odgajati druge za taj sastanak te im omogućiti da, u suradnji sa svojim Otkupljenjem, stvarno svjedoče o vrijednosti duhovnoga života. Sve je to lijepo prikazano u ovoj knjizi. Djelo nam, osim toga daje naslutiti dvije druge činjenice, značajne za današnji pokoncilski duh: otkriva nam da je Terezija bila žena svojege vremena i, istodobno, da je ona žena našega vremena. Bila je žena svojega doba ne samo radi toga što je živjela u tom povijesnom razdoblju, nego radije stoga što je i sama sudjelovala u svim važnijim događajima svojega vremena. U tom je smislu prva žena-naučiteljica Crkve i danas suvremena. U njoj

milost nije srušila, nego usavršila njezinu osobnost. Naravno je, dakle, da su takve osobe uvijek suvremene. Na kraju, radi objektivnosti, treba istaknuti zalaganje ove svete XVI stoljeća za ravnopravnost muškarca i žene. Upravo je ona napisala jednu od najstarijih apologija u prilog žene (usp. Duhovni put, gl. 3, r. 7).

Moramo, konačno, naglasiti da ova prva knjiga »Knjižnice duhovnog života« duguje u hrvatskom izdanju svoj uspjeh Veri Knežević koja nam je vješto prenijela svu toplinu Terezijine osobe i na taj način omogućila čitatelju da osjeti njezinu bliskost.

Jakov Mamić OCD